

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9Pc/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620203622
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7620203622.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Stanislava Semanová, v právnej veci navrhovateľa: maloletý W. A., D.. XX.X.XXXX, trvale bytom Š. XXX, zastúpeného opatrovníkom pre konanie Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves proti mužovi, ktorého otcovstvo má byť zapreté: L. A., D.. XX.X.XXXX, trvale bytom Š. XXX, o zapretie otcovstva takto

rozhodol:

U r č u j e, že L. A., nar. XX.X.XXXX n i e j e biologickým otcom maloletého W. A., nar. XX.X.XXXX z matky O. Ž., nar. XX.X.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, zapísaného v knihe narodení Matričného úradu Gelnica vo zväzku XX ročník XXXX strana XXX pod poradovým číslom XX.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 15.7.2021 bol na tunajšom súde podaný návrh, ktorým maloletý navrhovateľ žiadal, aby súd určil, že jeho otcom nie je L. A., nar. XX.X.XXXX. V návrhu uviedol, že rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 14P/264/2018 zo dňa 4.2.2019 bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti sestry D. G. a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu minimálnym zákonným výživným s účinnosťou od 8.3.2019. Jeho matka O. Ž. zomrela dňa XX.XX.XXXX. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 16Pc/10/2020 zo dňa 30.6.2020 súd rozhodol o prípustnosti zapretia otcovstva. Keďže muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté popiera svoje otcovstvo k nemu, chce s konečnou platnosťou vyriešiť otázku, či je alebo nie je jeho otcom. V konaní sp. zn. 8Pc/10/2019 muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté predložil znalecký posudok zo dňa 11.4.2019 vypracovaný znalcom v odbore genetiky a odvetvia DNA, na základe ktorého bol vylúčený ako jeho otec. Nevidel, aby otcovi bola odobratá krv, krv bola odobratá len jemu. Preto chce objektívne vedieť, či je alebo nie je jeho biologickým otcom.

2. V písomnom vyjadrení k návrhu otec, ktorého otcovstvo má byť zapreté uviedol, že s návrhom súhlasí.

3. Súd vykonal dokazovanie, vypočul účastníkom konania, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica zo dňa 31.8.2020, vyjadrením k DNA analýze za účelom, určenia otcovstva zo dňa 11.4.2019, uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/354/2019-21 zo dňa 25.5.2020, obsahom spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16Pc/10/2020, rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16Pc/10/2020-13 zo dňa 30.6.2020, znaleckým posudkom č. 20/2020 zo dňa 22.12.2020 a zistil tento skutkový stav:

4. Maloletý navrhovateľ žil od narodenia v domácnosti so svojou matkou O. Ž., nar. XX.X.XXXX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX a s dvoma sestrami. L. A. s nimi nikdy nežil v spoločnej domácnosti. Po smrti matky býva u svojej sestry D.. To, že jeho otcom je L. A. mu povedala mama. Napriek tomu otca on nikdy nevyhľadávala a taktiež otec za ním nechodil. Čo sa týka posudku, ktorý predložil L. A. maloletý

navrhovateľ potvrdil, že mu bola vzatá krv na účely tohto posudku a to tak, že otec ho vypýtal zo školy a vzal ho k lekárnke, ktorá mu odobrala krv do skúmavky. Od neho sa dozvedel, že nemá byť jeho otcom.

5. Muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté uviedol, že navrhovateľovi platí 17 rokov výživné, avšak nie je jeho otcom. Preto skúmavky s krvou maloletého a jeho krvou odniesol osobne znalkyni, ktorú oslovil a ktorá vypracovala posudok. S maloletým sa nikdy nestretával. Pochybnosti o tom, či je W. otcom začal mať potom, čo mu to začali hovoriť jeho príbuzní a muž, ktorý je zrejme jeho otcom. S manželkou má jednu dospelú dcéru.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica zo dňa 31.8.2020 bolo zistené, že maloletý navrhovateľ býva v domácnosti sestry D. G., spoločne s jej manželom, ich maloletým synom O. a maloletým I. T. Ž., ktorý jej bol taktiež zvedený do náhradnej osobnej starostlivosti. Všetci majú k dispozícii nájomný obecný 1-izbový byt, kde majú k dispozícii jednu predelenú na obývaciu izbu a spálňu a priestrannú kuchyňu. Maloletý W. má tu vytvorené vhodné podmienky pre jeho zdravý rast a vývoj. V školskom roku 2020/2021 je študentom 3. ročníka Strednej odbornej školy v Prakovciach, kde študuje odbor hostinský. Otec L. A. býva v rodinnom dome spolu s manželkou, ktorú opatruje. Otec stále sponchyňuje jeho otcovstvo k maloletému W.. Tvrdí, že nebohá matka sa mu vyhrážala a preto podpísal otcovstvo k maloletému. So synom nemal nikdy záujem sa stretávať.

7. Otec, ktorého otcovstvo má byť zapreté predložil Vyjadrenie k DNA analýze za účelom, určenia otcovstva vypracovaný RNDr. Angelikou Vasilovou, znalkyňou v odbore genetiky, odvetvie DNA analýzy, ktoré bolo vypracované na základe jeho objednávky dňa 11.4.2019. Vyjadrenie bolo vypracované na základe analýzy DNA z biologických vzoriek u W. A. a L. A.. Podľa vyjadrenia označený muž L. A. nemá vo svojom genotype všetky alely, ktoré biologický otec musí mať. Genotypová nezhoda menovaného voči dieťaťu W. A. je v 6STR polymorfizmoch. Podľa záveru vyjadrenia, na základe DNA analýzy pomocou 16 STR polymorfizmov treba otcovstvo označeného muža L. A. voči maloletému dieťaťu Dominikovi považovať za vylúčené.

8. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/354/2019-21 zo dňa 25.5.2020 bol maloletému W. A., nar. XX.X.XXXX ustanovený opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves na podanie návrhu na konanie o prípustnosti zapretia otcovstva.

9. Dňa 9.6.2020 bol na tunajšom súde podaný Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves návrh o prípustnosti zapretia otcovstva k maloletému dieťaťu. S návrhom bol predložený rodný list maloletého W. A., D.. XX.X.XXXX. V rodnom liste maloletého, ktorý je zapísaný v knihe narodení matričného úradu Gelnica vo zväzku XX ročník XXXX strana XXX por. č. XX je ako otec maloletého zapísaný L. A., D.. XX.X.XXXX.

10. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16Pc/10/2020-13 zo dňa 30.6.2020 súd pripustil zapretie otcovstva maloletým W. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Š. XXX narodeným z matky aleboj O. Ž., nar. XX.X.XXXX zomrelej XX.XX.XXXX proti zapísanému otcovi L. A., D.. XX.X.XXX, trvale bytom Š. XXX. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 6.7.2020.

11. V konaní bol súdom ustanovený znalec z odboru genetika, odvetvie analýza DNA Prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc.. Podľa znaleckého posudku č. 20/2020 zo dňa 22.12.2020 pri porovnaní vzoriek DNA pravdepodobného otca L. A., nar. XX.X.XXXX a dieťaťa W. A., D.. XX.X.XXXX, bola nájdená nezhoda v šiestich zo sedemástich sledovaných genetických markerov. Na základe výsledkov je otcovstva L. A. k W. A. jednoznačne vylúčené.

12. Podľa § 84 zákona Zákon o rodine, otcovstvo sa určuje na základe domniek otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

13. Podľa § 90 Zákona o rodine, ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

14. Podľa § 91 ods. 1 Zákona o rodine, za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

15. Podľa § 93 ods. 1, 2 Zákona o rodine, muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa. Aj matka dieťaťa môže v rovnakej lehote zaprieť, že otcom dieťaťa je muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

16. Podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom.

17. Podľa § 96 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva.

18. Podľa § 96 ods. 3 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov nežije, môže dieťa podať návrh na zapretie otcovstva proti druhému rodičovi; ak nežije ani jeden z rodičov, návrh nemožno podať.

19. Podľa článku 7 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, každé dieťa je ihneď po narodení zaregistrované a má od narodenia právo na meno, štátnu príslušnosť, a podľa možností právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

20. Ustanovenie § 90 Zákona o rodine vymedzuje postavenie druhej domnienky určenia otcovstva tak, že sa môže uplatniť len v prípade, ak otcovstvo nie je určené podľa prvej domnienky svedčiacej manželovi matky. Použitie druhej domnienky sa uplatní v prípade, že sa nezosobášení biologickí rodičia dieťaťa o určení otcovstva dohodnú. Nie je však vylúčené, aby svoje otcovstvo týmto spôsobom uznal aj muž, ktorý nie je biologickým otcom dieťaťa. Podľa druhej domnienky sa za otca dieťaťa potom považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

21. V konaní je preukázané, že otcovstvo L. A. k maloletému W. A. bolo určené práve podľa druhej domnienky určenia otcovstva, teda súhlasným vyhlásením rodičov. Z dokazovania je zrejme, že matka maloletého O. Ž. nikdy nežila v spoločnej domácnosti s L. A..

22. V prípade určenia otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, v zmysle ustanovenia § 93 Zákona o rodine môže dôjsť k zapretiu otcovstva na návrh otca resp. matky dieťaťa, avšak len v lehote do troch rokov odo dňa určenia otcovstva. Matka maloletého je nebohá. Otec dieťaťa podal návrh na zapretie jeho otcovstva voči maloletému W., avšak po uvedenej trojročnej lehote a preto bol jeho návrh v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 8Pc/10/2019 zamietnutý.

23. Po uplynutí uvedenej lehoty v zmysle § 93 Zákona o rodine môže podať návrh na zapretie otcovstva už len dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom, a to po právoplatnom rozhodnutí o prípustnosti zapretia otcovstva, ak je zapretie otcovstva v záujme dieťaťa.

24. Právoplatným rozhodnutím v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva sp. zn. 16Pc/10/2020 súd pripustil zapretie otcovstva maloletým dieťaťom. Záujem maloletého na zapretí otcovstva vyplýva aj z jeho práva na poznanie biologických rodičov zakotveného v Dohovore o právach dieťaťa. Hoci v danom prípade z vykonaného dokazovania nevyplýva konkrétna osoba, ktorá by mala byť biologickým otcom maloletého dieťaťa, zapretie otcovstva je v záujme maloletého dieťaťa, keďže pre dieťa má otázka totožnosti jeho biologických a právnych rodičov význam. Z dokazovania je zrejme, že medzi maloletým Dominikom a mužom, ktorého otcovstvo má byť zapreté, nevznikol rodičovský vzťah, maloletý s ním nežil a nežije v rodinnom prostredí, nekontaktovali a nestretávali sa navzájom. Je preto v záujme maloletého dieťaťa zapretie otcovstva, ktoré mu prípadne umožní to, aby malo zapísaného v rodnom liste svojho biologického otca.

25. Hmotnoprávnou podmienkou pre úspešné zapretie otcovstva určeného druhou domnienkou je, že je vylúčené, aby bol otcom dieťaťa muž, ktorý svoje otcovstvo uznal. V konaní bolo vykonané znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetiky, odvetvie analýza DNA, podľa záverov ktorého je jednoznačne vylúčené, že L. A. je otcom maloletého W. A.. V konaní tak bolo preukázané, že je vylúčené, aby bol

otcom maloletého muž, ktorý svoje otcovstvo uznal, a zároveň zapretie otcovstva je v záujme maloletého. Súd preto návrhu vyhovel a učil, že muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté, nie je otcom maloletého.

26. V písomnom podaní zo dňa 1.2.2021 muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté navrhol rozhodnúť o zmene priezviska maloletého a žiadal o vrátenie výživného za rok 2019 a 2020. Uvedené podanie nemá náležitosti návrhu na začatie konania. Napriek tomu súd nevyzýval muža, ktorého otcovstvo má byť zapreté na odstránenie väd podania z dôvodu, že menovaný súdu oznámil podaním zo dňa 3.3.2021, že na týchto netrvá.

27. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 53 Civilného mimosporového poriadku, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

29. Vzhľadom na skutočnosť, že návrh na náhradu trov v konaní nebol podaný, súd o nároku na náhradu trov nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.